

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 19469.

Kl. 68 a, 87.

Feinstahlwerke Traisen A. G. vorm. Fischer
(Traisen, Austria),
György Lality
(Budapeszt, Węgry)
i Nandor Kárpáti
(Budapeszt, Węgry).

E05b, 15/10

Zamek zatrzymowy.

Zgłoszono 26 kwietnia 1932 r.

Udzielono 19 grudnia 1933 r.

Pierwszeństwo: 16 kwietnia 1932 r. (Austria).

Wynalazek dotyczy zamka zatrzymowego, w którym rygiel nie znajduje się pod działaniem sprężyny, a dolne części zatrzymów, po przestawieniu ich w najwyższe położenie wskutek obrócenia klucza, pozostawiają wolne tylko przejście na sworzeń klucza, zasłaniając jednak pozostałą część otworu na klucz, co zabezpiecza przed wstawianiem narzędzia, np. wytrycha i otwarciem zamka przez niepowołaną osobę.

Celem wynalazku jest takie ukształtowanie zatrzymów, któreby zapobiegało o-

tworzeniu zamka nawet w takim przypadku, gdyby udało się podnieść zatrzymy oraz częściowo przesunąć te części zamka, które poruszają rygiel.

Powyższy cel zostaje osiągnięty w ten sposób, że poszczególnym zatrzymom zostaje nadany specjalny kształt, przyczem sąsiadujące ze sobą zatrzymy różnią się swym kształtem. Według wynalazku nie zachodzi potrzeba wyposażania zewnętrznych brzegów zatrzymów w występy ze żłobkami prowadniczymi. Zatrzymy według wynalaz-

ku stanowią prostokątne płytki bez wystę-
pów lub nasad, posiadające większą wy-
trzymałość mechaniczną i dające się wytwa-
rzać łatwiej, niż stosowane dotychczas za-
trzymy, przyczem wszystkie prowadnice
są umieszczone bezpośrednio na tych za-
trzymach.

Jeden z przykładów wykonania wynalazku jest przedstawiony na rysunku, przy-
czem fig. 1 przedstawia otwarty zamek za-
trzymowy w widoku z przodu; fig. 2 — ten-
że zamek podczas zamykania, a fig. 3 — za-
mek zamknięty, przyczem na tych figurach
przednia płytka zamka została usunięta w
celu nadania rysunkowi większej przejrzy-
stości; fig. 4 przedstawia zatrzym, stosowa-
ny w zamku, a fig. 5 — koniec klucza do te-
go zamka.

Rygiel 1 (fig. 1) jest umocowany na we-
wnętrznej płytce 3 i jest przesuwany wraz
z tą płytką w lewo lub w prawo zapomocą
tarczy kciukowej 5, osadzonej obrotowo na
czopie 4. W wycięciu tarczy 5 zostaje wsu-
nięta częściowo bródka 6 klucza, która pod-
czas przekręcania klucza pociąga za sobą
tarczę tę w lewo lub w prawo, wskutek
czego płytka 3, w wycięciu której wchodzi
kciuk tarczy 5, zostaje odpowiednio prze-
sunięta wraz z ryglem 1.

Na fig. 1 — 3 widoczny jest tylko pierw-
szy zatrzym. Pod tym zatrzymem znajdują
się inne, np. cztery zatrzymy, przyczem
wszystkie zatrzymy są jednakowej wielko-
ści, lecz nie wszystkie posiadają jednakowy
kształt. W przykładzie wykonania, przed-
stawionym na rysunku, pierwszy, trzeci
i ostatni zatrzymy 7 posiadają jeden
kształt, podczas gdy drugi i czwarty za-
trzymy 8 są innego kształtu. Drugi i
czwarty zatrzymy 8 posiadają kształt, u-
widoczony na fig. 4. Wszystkie za-
trzymy posiadają wspólną cechę, gdyż
są wyposażone w dwa prostokątne i wza-
jemnie równoległe wycięcia 9, 10, połączo-
ne ze sobą wycięciem, prostokątem do wy-
cięć 9 i 10. To wycięcie łącznikowe jest jed-

nak wykonane odmiennie w obydwóch
wzmiankowanych powyżej grupach zatrzy-
mów. Np. w najwyższym zatrzymie 7 wyko-
nane jest prostokątne wycięcie 11, podczas
gdy w zatrzymach według fig. 4 wykonane
jest wycięcie 12, które w części środkowej
jest u góry i u dołu rozszerzone. Ponadto
we wszystkich zatrzymach prawy brzeg wy-
cięcia 9 jest wyposażony w ząbki 13, przy-
czem w zatrzymach pierwszej grupy, do
której należy pierwszy zatrzym 7, ząbki te
znajdują się poniżej wycięcia łącznikowego
11, podczas gdy według fig. 4 ząbki te znaj-
dują się powyżej wycięcia 12.

W płytce 3, połączonej z ryglem 1, umo-
cowany jest trzpień ryglujący 14, który
służy do zabezpieczania rygla 1 w jego oby-
dwóch krańcowych położeniach. Rygiel 1 z
położenia według fig. 1 (zamek otwarty)
może być przesunięty tylko wtedy, gdy u-
możliwione zostanie przesuwanie się
trzpienia ryglującego 14 w wycięciu 11 w
położenie, uwidocznione na fig. 3, co nie mo-
że być skuteczne bez użycia właściwego
klucza, ponieważ część drugiego zatrzymu
8 (widocznego w wycięciu 11 na fig. 1) oraz
część odpowiadającego mu czwartego za-
trzymu, który jest identyczny z zatrzymem
8, zapobiegają przesuwaniu się trzpienia
ryglującego 14 w lewo. W razie zastosowa-
nia klucza z odpowiednio ukształtowaną
bródką (fig. 5) zatrzymy, zaopatrzone w od-
powiednie wycięcia 15, zostają podniesione
bródką klucza tak, że wycięcia 11 wzglę-
nie 12 (fig. 2) wszystkich zatrzymów pokry-
wają się wzajemnie, wskutek czego trzpień
ryglujący 14, a wraz z nim rygiel 1,
może być przesunięty w położenie według
fig. 3. W krańcowym położeniu bródki klu-
cza wszystkie zatrzymy opadają ku dołowi
w położenie początkowe pod działaniem
własnego ciężaru (fig. 1), jednak trzpień
ryglujący 14 nie znajduje się już w wycię-
ciu 10, lecz w wycięciu 9.

Trzpień ryglujący 14 jest zaopatrzony
według wynalazku we wręb, który nasu-

wa się na jeden z ząbków 13 w razie chęci odsunięcia rygla. Wskutek tego zatrzymy nie mogą być przesunięte do góry ani w dół bez zastosowania właściwego klucza. Nawet gdyby udało się przesunąć trzpień ryglujący 14 w położenie, przedstawione na fig. 2, to jeżeli klucz nie jest dokładnie dopasowany do zamka zatrzymy opadają swemi rozszerzeniami wycięcia łącznikowego 12 na trzpień 14, przyczem brzegi 16 tego wycięcia w zatrzymach 8 zapobiegają dalszemu przesuwaniu trzpienia 14 w obydwóch kierunkach.

W znanych zamkach zatrzymy są zaopatrzone w specjalne przedłużenia względnie nasady z rowkami, w których przesuwają się trzpień prowadnicze. Ponieważ zatrzymy według wynalazku są zaopatrzone w równoległe wycięcia, połączone ze sobą wycięciami poprzecznymi, więc prowadnice nie muszą dochodzić do brzegów zatrzymów, wskutek czego pełne brzegi zatrzymów zasłaniają otwór na klucz za wyjątkiem miejsca na sworzeń klucza. Ponadto w znanych zamkach poziome wycięcie zaczyna się zawsze od krawędzi zatrzymu, co powoduje znaczne zmniejszenie wytrzymałości. Tej wady nie posiadają zatrzymy, wykonane według wynalazku niniejszego. W razie zastosowania zatrzymów według wynalazku, wystarczy w celu prowadzenia ich umieszczenie w osłonie zamka trzpieni prowadniczych 17, przyczem niema potrzeby wykonywania w zatrzymach rowków, współdziałających z temi trzpieniami. W wycięciach zatrzymów przesuwają się tylko trzpień ryglujący 14 oraz trzpień 18, umocowany w ścianie osłony zamka. Trzpień 18 ma na celu prowadzenie zatrzymów w kierunku pionowym.

Zatrzymy mogą być wykonane z wąskich płaskowników żelaznych, wskutek czego są znacznie tańsze od dotychczas stosowanych.

Należy zaznaczyć, że w trzpieniu prowadniczym 18 może być wykonany otwór

gwintowany, w który może być wkręcana śrubka płytki osłonnej, niewidocznej na rysunku. W ten sposób można zaoszczędzić jedną nakrętkę, ponadto można zaoszczędzić jeden lub nawet kilka wzmiankowanych poprzednio trzpieni 17.

Do otwierania zamka jest stosowany klucz z bródką, przyczem po przekręceniu klucza brzegi 15 blaszek wsuwają się w wycięcia 20 trzonka klucza.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Zamek zatrzymowy, znamieny tem, że wycięcia zatrzymów, służące do prowadzenia osadzonego na ryglu trzpienia ryglującego (14), są wyposażone na brzegach w ząbki (13), na które w razie przesuwania rygla w zaryglowanym zamku nasuwa się trzpień (14).

2. Zamek według zastrz. 1, znamieny tem, że zatrzymy posiadają dwa równoległe wycięcia (9, 10), połączone ze sobą zapomocą wycięcia łącznikowego (11, 12).

3. Zamek według zastrz. 1, znamieny tem, że wycięcia łącznikowe (11, 12) sąsiadujących ze sobą zatrzymów posiadają różne kształty.

4. Zamek według zastrz. 1, znamieny tem, że wycięcia (9, 10, 11 i 12) zatrzymów nie dochodzą do brzegów tych zatrzymów.

5. Zamek według zastrz. 2, znamieny tem, że wycięcia łącznikowe niektórych zatrzymów są wyposażone w rozszerzenia (12), służące do ryglowania trzpienia (14) w razie przesuwania rygla w zamkniętym zamku.

6. Zamek według zastrz. 1 — 5, znamieny tem, że trzpień ryglujący (14) posiada wręb.

7. Zamek według zastrz. 1 — 6, znamieny tem, że sąsiadujące ze sobą zatrzymy różnią się swym kształtem, przyczem jednak co drugie zatrzymy są jednakowe.

8. Zamek według zastrz. 1 — 7, znamieny tem, że posiada trzpień prowad-

niczy (18), prowadzony w wycięciach (10) zatrzymów.

9. Zamek według zastrz. 1 — 8, znamienny tem, że zatrzymy posiadają kształt prostokątów, których krawędzie są prowadzone zapomocą bocznych trzpieni (17), osadzonych w osłonie.

10. Zamek według zastrz. 8, znamienny tem, że trzpień prowadniczy (18) po-

siada otwór gwintowany na śrubkę płytki osłonnej zamka.

Feinstahlwerke Traisen A. G.
vorm. Fischer.
György Lality.
Nandor Kárpáti.
Zastępca: Inż. M. Zmigryder,
rzecznik patentowy.

Fig. 1

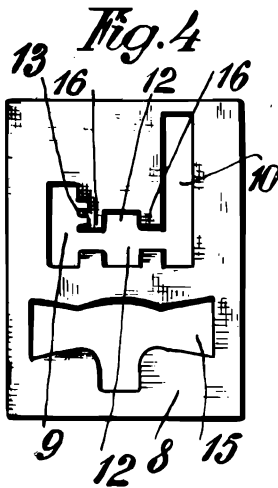
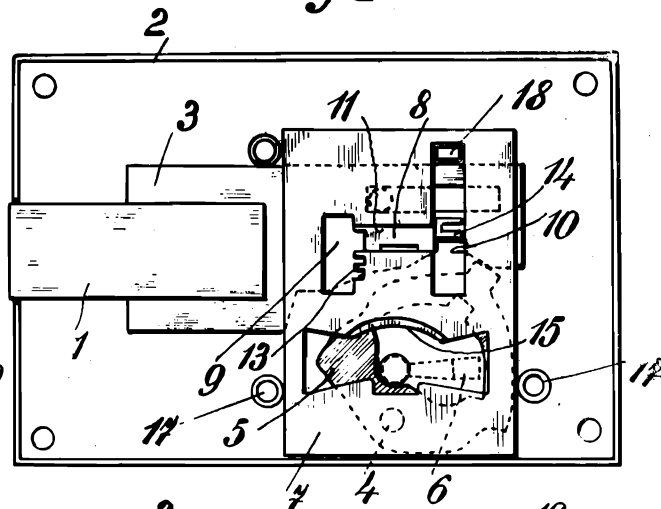

Fig. 2

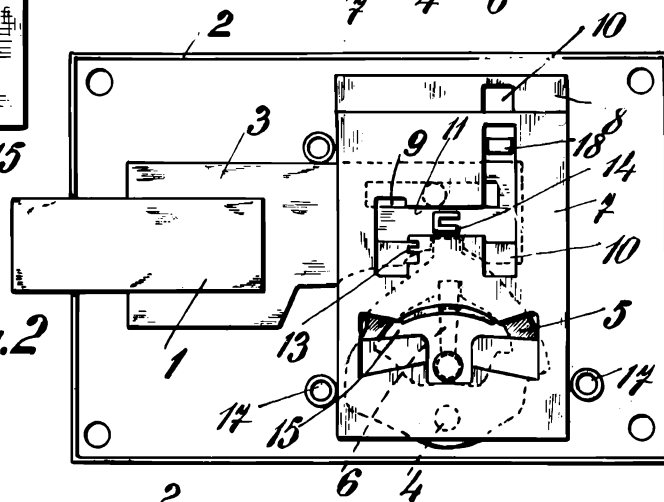

Fig. 3

